

Cahors

Vin noir maakt het eindelijk waar

Cahors, *préfecture* van het departement Lot, ligt als provinciestadje diep verstopt in de binnenlanden van de Franse Sud-Ouest. Niettemin profileert het zich als epicentrum en wereldhoofdstad van de Malbec, *Capitale du Malbec!* De ambities gaan gelukkig verder dan het lanceren van ronkende Engelse termen als *blackitude*, *black paradox*, *Cahors is back* en *Malbec Valley*, of dan de opening een postmoderne Malbec Lounge. Er zijn ook serieuze kwaliteitsinspanningen onder het motto *back to black*. De zwarte wijn van weleer was in de twintigste eeuw immers nogal bleekjes geworden.

RENÉ VAN HEUSDEN
FOTOGRAFIE:
PHOTO BOILLAUD

Malbecdruiwen in Cournou

In 2007 ging in Cahors een tienjarige campagne van start die de regionale wijn weer op de kaart moet zetten, zowel nationaal als internationaal. Een ambitieuze campagne met een jaarlijks budget van gemiddeld ruim 1 miljoen euro. Want alle sterke verhalen over de vermeend legendarische *vin noir* van weleer ten spijt: Cahors verkocht niet. Al helemaal niet buiten Frankrijk. Dat had met een over het algemeen teleurstellend kwaliteitsniveau te maken. De voornaamste reden daarvoor: natuurrampen als phylloxera en later nog eens vernietigende vorst in 1956 hebben producenten herhaaldelijk aan de afgrond gebracht. En dus was het begrijpelijk dat die, om bij alle economische malaise het hoofd boven water te houden, wel eens hun toevlucht zochten tot praktijken die eerder tot kwantiteit dan tot kwaliteit leidden. Met als gevolg rustieke wijnen die dun, wrang en droog waren. Authentiek op een bedenkelijke manier en daarmee veroordeeld tot bulk voor de supermarkt. Op den duur een doodlopende weg.

Wellicht hebben de *Cadurciens* een voorbeeld genomen aan de opmerkelijke transformatie die hun collega's in Madiran, ook in de Sud-Ouest, vanaf het midden van de jaren tachtig hebben weten te bewerkstelligen. Ook daar was het tot aan de jaren tachtig van de twintigste eeuw treurigheid troef. Totdat Alain Brumont en zijn volgelingen lieten zien dat je zelfs van boerse tannat een behoorlijk gesoigneerde wijn kunt maken. Met aandacht voor optimale rijpheid van het fruit, tanninebeheersing en gebruik van nieuw eikenhout. Waarom zou dat in Cahors niet kunnen met de bijna even rustieke malbec?

Pont Valentré in Cahors

Cépagewijn

Wat de Cadurciens ook te denken gegeven heeft, was het toenemende internationale succes van Malbec uit Argentinië, het land met verreweg de grootste aanplant van malbec ter wereld. Daar staat tegenwoordig met 27.000 hectare zowat zeven keer zoveel als in Cahors, met zijn amper 3700. (Mendoza kan er daarom veel meer aanspraak op maken de werkelijke hoofdstad van de malbec te zijn, maar heeft daar geen behoefte aan.) De producenten in Cahors hebben ervoor gekozen om voor de promotie van hun appellation nadrukkelijk de naam van de belangrijkste cépage tot speerpunt te maken. Dit concept moet wel in Parijs bedacht zijn, want in Franse wijngebieden rust nog altijd een merkwaardig taboe op de koppeling van een appellation met een druivenras, omdat dat ondergeschikt zou moeten zijn aan het magische terroir. In de wijnmarketing werkt het echter anders, zoals ook in Frankrijk het succes van cépagewijnen uit de Languedoc bewijst. Dus is het nu in Cahors malbec voor en Malbec na. En men smacht er om erkenning.

Tanninebeheersing

Met mooie woorden alleen kom je er niet. De wijn zelf, wat is daaraan gedaan? Wat voor Madiran met zijn tannat geldt, geldt net zo voor Cahors met zijn malbec: onvolledige rijping van de druiven resulteert al snel in schrijnend gebrek aan fruit en onaangename tanninebitters. Hoe begrijpelijk het ook is dat producenten daar soms een draai aan willen geven, met tradities hebben gortdroge wijnen niets te maken, althans niet met tradities die je in ere zou moeten houden. Hoogstens met een niet optimaal terroir in combinatie met een niet extreem edele druif en een te hoge opbrengst. Bijmengen van merlot is niet echt de oplossing hiervoor en bijmengen van tannat al helemaal niet. Wat wellicht ook te denken geeft, is dat van de 4600 hectare aanplant (op een potentieel totaal van 21.700) er 800 nog steeds wijn zonder appellation produceert.

Met dank aan een goed jaar

Toch zijn er beslist ook positieve ontwikkelingen. 35 producenten uit Cahors, waaronder een optimistisch stemmend aantal jongeren met lef en ambities, lieten in januari onder de noemer *La Cahors (R)évolution* in Parijs hun wijnen proeven. Aan boord van een boot op de Seine nog wel. Het merendeel van de exposanten was zo slim om wijnen van het oogstjaar 2009 te schenken. 2009 was namelijk zo'n jaar dat in principe perfect rijpe druiven opleverde, goed voor krachtige wijnen met én volop fruit én tannine van de aangemereerde soort. Denk in dit verband maar rustig even aan Bordeaux. En ja, dan blijken vooral de zogeheten speciale cuvées met alleen maar malbec het bestaansrecht van Cahors toch echt wel te bewijzen.

Twee kanttekeningen bij de segmentatie van het aanbod in drie categorieën. Ten eerste dat de term *cuvée prestige* merkwaardig genoeg meestal gebruikt wordt voor eenvoudiger bottelingen. Die zijn weliswaar beter dan een *cuvée tradition*, maar mogen niet verward worden met een superieure *cuvée spéciale*. Ten tweede blijft het oppassen met een enthousiaste inzet van nadrukkelijk getoast nieuw eikenhout. Waar hebben we dat ook alweer eerder gezien?

Geslaagde voorbeelden

Aantrekkelijke wijnen waren onder andere te proeven van:

- Domaine de Capelanel, Titouan 2009
- Domaine de Cause, La Lande Cavagnac 2009
- Château du Cayrou, Le Grand Vin du Cayrou 2009
- Château du Cèdre, Le Cèdre 2009 (Sauter)
- Château de Cénac, Eulalie 2009
- Château de Chambert, Grand Vin 2009 (Wijnhandel Cahors)
- Château Combet La Serre, Elite 2008
- Château les Croisille, Divin Croisille 2009
- Château Haut-Monplaisir, Prestige 2009 & Pur Plaisir 2008 (Cave de Wittenberg)
- Château Lacapelle Cabanac, Malbec XL 2008 (Wijnhandel Cahors)
- Château Lagrezette, 2009
- Château Lamartine, Expression 2009 (Les Génereux)
- Mas del Périé, Les Acacias 2008 (Vis-à-vin)
- Métairie Grande du Théron, Prestige 2008
- Château du Plat Faisant, Cuvée de l'Ancêtre 2009
- Clos Triguédina, Clos Triguédina 2008, Probus 2008 (Wijnhandel Cahors)
- Clos Troteligotte, K² 2011 (Wijnhandel Cahors)